

Az ítéltábla pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt indított perében, a Tatabányai Törvényszék 2012. április 20. napján kelt 4.P.20.605/2011/44. számú ítéletével szemben, a felperes által 45. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000.-(egyszázezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Megállapítja az ítéltábla, hogy a felperes a fellebbezési eljárásban teljes mértékben peresztes lett.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Tatabányai Törvényszék fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes kártérítés megfizetése iránt előterjesztett kereseti kérelmét elutasította. Rendelkezett arról, hogy a felmerült költségeiket a felek maguk viselik. Kimondta, hogy a le nem rótt 900.000.-Ft eljárási illeték az állam terhén marad.

Az irányadó tényállás szerint felperes a vele szemben jogerősen kiszabott szabadságvesztés büntetés megkezdésére felhívás ellenére nem jelentkezett, ezért a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Büntetésvégrehajtási Csoportja 2010. április 14-én elfogatóparancsot bocsátott ki az ismeretlen helyen tartózkodó felperessel szemben.

Az **Városi** Rendőrkapitányság rendelkezésére álló információk szerint a felperes ezen időszakban volt élettársának pilismaróti ingatlanában tartózkodott.

2010. július 29-én a "A" vezette hét fős rendőrcsapat "**Helység**"1-re érkezett a felperes feltételezett tartózkodási helyére, volt élettársa, "B" és szülei házához. "A" felszólítására a házból "B" lépett ki, aki állította, hogy a felperes hollétéről nincs tudomása. Időközben az ingatlan utcára néző ablakán keresztül a felperes elmenekülni próbált, azonban az utcán biztosítási feladatot ellátó két rendőr őt a karjánál megfogta, és felszólította, hogy feküdjön a földre. A felszólításnak a felperes eleget tett. A felperest elfogó rendőrök mellé térdelve őt megbilincseltek az időközben odaérkező többi rendőr jelenlétében. Az akció néhány percet vett igénybe.

A felperes - az elfogását követően - az **Városi Rendőrkapitányság**on úgy nyilatkozott, hogy a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel és kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatosan panasszal nem él. Befogadásakor orvosi véleményt szereztek be, mely megállapította, hogy a felperesen külsérelmi nyom van. Ugyanezen a napon a ... Büntetésvégrehajtási Intézet a felperest panasz és sérelem nélkül vette át. Befogadásakor fényképek készültek és orvosi vizsgálat történt, amely rögzítette, hogy felperesnél a baloldalon, a járomcsonton 4 cm-es duzzadt hámsérülés látható, a bal vállán 200.-Ft-os nagyságú piros folt, baloldali csuklyásizmon csecsemőtenyéryn timer piros folt, jobb felkar hajlítósínén kb. 2 cm-es hematóma, gerincén kb. 10 cm hosszú piros elszíneződés látható. Rögzítésre került, hogy sérülései az elfogásakor keletkeztek, és rendőri bántalmazás nem történt.

A büntetésvégrehajtási intézetben 2010. augusztus 2-án ismételt orvosi vizsgálat történt, amely szerint a felperesnél látható külsérelmi nyomok a felvételekor feltüntetettekkel megegyeznek, azok a felperes elfogásakor keletkeztek. Megállapítható volt, hogy a felperes jobb lábán jelenleg gyógyult, ám újra-újra kiújuló fekély látható. Egyéb panasz nem került rögzítésre.

A felperes 2011. március 10-én előterjesztett, majd a későbbiekben pontosított kereseti kérelmében az alperest 20 millió forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. Állítása szerint elfogása során - kifejezett kérése ellenére - az őt elfogó rendőrök jobb lába térdhajlatába térdeltek, aminek eredményeként a jobb lába nem hajlik, guggolni nem tud, ebből következően vendéglátóipari szakmáját a későbbiekben gyakorolni nem tudja és ezen mozgáskorlátozottsága párkapcsolataiban is problémát okozhat. Az elsőfokú eljárásban előadta, hogy elfogása során a rendőrök a falhoz vágták, az arcán lévő horzsolás is ekkor keletkezett. Sérelmezte, hogy a fogdán nem biztosítottak részére megfelelő tisztálkodási lehetőséget.

Az alperes ellenkérelmében a kereseti kérelem elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes a rendőri intézkedéssel szemben panaszt nem nyújtott be, ezért az alperes közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelőssége azért sem állapítható meg, mivel a felperes a Ptk.349.§ által megkívánt különös feltételt nem teljesítette, azaz nem vette igénybe a kár elhárítására rendelkezésre álló rendes jogorvoslati eszközöket. Hivatkozott az alperes arra, hogy a testi kényszer és a bilincs alkalmazása a szökés megakadályozása és az

ellenszegülés megtörése érdekében jogszerű, szakszerű és arányos rendőri intézkedés volt. Utalt arra, hogy a felperes elfogásakor térdpanaszokra nem hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet elutasító döntésének indokolásában több eseti döntésre hivatkozással kifejtette, hogy amennyiben az igénybevehető rendes jogorvoslati eszköz - jelen esetben a rendőri intézkedéssel szembeni panasz - nem alkalmas a kár elhárítására, úgy a jogorvoslati eszköz igénybevételének hiánya nem vezethet a kereseti kérelem elutasításához. Mivel a testi sérülés, mint kár elhárítására a rendőri intézkedéssel szemben előterjesztett panasz nyilvánvalóan nem lett volna alkalmas, ezért panasz benyújtásának elmaradása önmagában nem eredményezheti a kereseti kérelem elutasítását.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a kártérítési felelősség megállapításának a Ptk.339. § által előírt általános és a Ptk.349. §-ba foglalt különös feltételeinek fennálltát nem bizonyította.

A becsatolt orvosi iratok alapján megállapítható, hogy a felperes több éve a jobb lábszárát érintő visszértágulat és lábszárfekély megbetegedésekben szenved. A beszerzett igazságügyi szakértői vélemény azonban leszögezte, hogy felperes ezen saját sorsú megbetegedései nincsenek összefüggésben a jobb térdét érintő mozgáskorlátozottsággal. A jobb térdet érintő rendellenességet egyaránt okozhatta a felperes által megjelölt az elfogás során tanúsított rendőri magatartás, de a mozgáskorlátozottságot eredményező sérülés keletkezhetett az elfogását megelőzően, illetve azt követően is.

A felperes elfogásában közreműködő rendőrök egyhangúan állították, hogy a felperes nem hívta fel a figyelmüket jobb lába fájdalmára. Tagadták, hogy bármelyikük a felperes térdhajlatába térdelt volna. Azt a körülményt, hogy az intézkedő rendőrök a felperes háttára térdeltek egy tanú, "A" vallomása támasztotta alá. A felperes volt élettársának tanúvallomása nemcsak a tanú nyilvánvaló elfogultsága okán nem volt figyelembe vehető, hanem az okból sem, hogy nyilvánvaló ellentmondásban állt nemcsak az elfogásban közreműködő rendőrök, de magának a felperesnek a vallomásával is. Azt a tanú által állított tényt, hogy a rendőrök a felperest „össze-vissza ütötték-verték”, még maga a felperes sem állította.

Az elsőfokú bíróság a vallomások értékeléséből azt a következtetést vonta le, hogy felperes térdének mozgáskorlátozottságát eredményező térd-sérülés a felperes elfogásakor nem következhetett be.

Azt a felperes által állított tényt, hogy az elfogása során alkalmazott eltúlzott testi kényszer eredményezte térdének mozgáskorlátozottságát, az a körülmény is cáfolja, hogy elfogásától a keresetlevél előterjesztéséig eltelt több mint féléves időtartam alatt a felperes sem panasz formájában, sem az orvosi vizsgálatok alkalmával említést nem tett, sem egyéb módon nem jelezte az elfogása során alkalmazott rendőri intézkedésekkel kapcsolatos sérelmét.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes elfogásakor alkalmazott rendőri intézkedések a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rt.) 15. § (1) bekezdése, 16.§ és 17. § (2) bekezdése, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló

62/2007.(XII.23.) IRM. rendelet 59. és 60. § által szabályozott mértékét nem lépte túl. Az alperes eljárása megfelelt a fentiekben idézett jogszabályok által előírt feltételeknek.

Figyelemmel arra, hogy a felperes térdének mozgáskorlátozottsága az elfogásakor alkalmazott rendőri intézkedésekkel és kényszerítő eszköz alkalmazásával okozati összefüggést nem mutat, ezért a közigazgatási jogkörben okozott kárfelelősség feltételeinek fennállta nem állapítható meg.

Az ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel. Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kereseti kérelemben írtak szerinti marasztalását kérte, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasítását indítványozta. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő és megalapozatlan, a Pp.3. § (3) bekezdésébe, 216. § (1) bekezdésébe és a Ptk.349. § (1) és 339. § (1) bekezdésébe ütközik. Fellebbezésének indokolásában - megismételve az elsőfokú eljárásban előadottakat - hangsúlyozta, hogy maradandó fogyatékoságot eredményező térd sérülését az elfogásában közreműködő rendőrök okozták.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, perköltségigényt is előterjesztett.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat a Pp.206. §-ban írtaknak megfelelően, okszerűen értékelve helyes tényállást állapított meg, amelyből levont jogi következtetései is helytállóak.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság részletes indokolásában kifejtettekkel egyetért, az abban foglaltakat megismételni nem kívánja.

A fellebbezésben írtakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

A felperesnek kereseti kérelme megalapozottságához a Ptk.339. § (1) bekezdés értelmében igazolnia kellett, hogy az elfogásában közreműködő rendőrök, az eljárásukra irányadó szakmai szabályokat megszegve, jogellenes magatartást tanúsítottak, és ezzel okozati összefüggésben a felperest kár érte. A fentiek bizonyítottsága esetén az alperes akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy az általános elvárhatóság szerint járt el.

A Ptk.349. §-a értelmében az államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg ha a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A felperes által felajánlott bizonyítékok alapján nem volt megállapítható, hogy a felperes elfogásában közreműködő rendőrök a rájuk irányadó szakmai szabályokat megszegve - a

felperes által sem vitatottan - indokoltan alkalmazott kényszerítő eszközöket a szükséges és arányos mértéket túllépve alkalmazták.

Az a körülmény, hogy a felperes elfogásától, azaz 2010. július 29. napjától a kereseti kérelem 2011. március 10-i előterjesztéséig - közel 7 hónapon keresztül - a rendőri intézkedésekkel szemben panaszt nem terjesztett elő, a Ptk.339. és 349.§-ra alapított kártérítési igény előterjesztésének jogi akadályát nem képezte, azonban megerősíti azt a - tanúvallomásokkal is alátámasztott tény - , hogy jogellenes rendőri intézkedés nem történt. A rendőrök a szükséges mértéket meghaladóan a felperessel szemben testi kényszert nem alkalmaztak, a térdhajlatába nem térdeltek bele. A felperes térsérülését az elfogást követő orvosi vizsgálatok egyikén sem jelezte.

A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a kártérítési felelősség Ptk.339. § (1) és 349. § (1) bekezdésében írt feltételei nem állnak fenn, ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.254. § (3) bekezdése alapján - annak helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az ítéletábra az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp.78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján megállapított mértékű jogtanácsosi munkadíjból, és az 1995. évi CXVII. törvény 3. melléklet második rész és 60/1992.(IV.1.) Kormányrendelet 4. § (2) bekezdés c.) pont szerint megállapított mértékű útiköltség térítésből álló másodfokú perköltség megfizetésére. A felperes személyes költségmentességére tekintettel a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad (6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 14. § , Itv.56. §).

A felperest a másodfokú eljárásban pártfogó ügyvéd képviselte, ezért az ítéletábra a Pp.87. § (2) bekezdése alapján a perköltségviselés arányát meghatározta.

Győr, 2013. február 20. napján

Dr. Havasiné Dr. Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

Dr. Világi Erzsébet sk.
bíró

A kiadmány hitelül, Kiadó: